

Dato: 3. marts 2023

Tilsynsrapport ordinært tilsyn Dagtilbud

Institution: Børnehuset Skovshoved

Adresse:

Afdeling Nordlyset: Korsgårdsvej 5, 2920 Charlottenlund

Afdeling Lanterne: Strandvejen 345, 2930 Klampenborg

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING.....	3
TEMA: PÆDAGOGISK ORGANISERING	4
TEMA: FYSISKE RAMMER OG INDRETNING.....	6
TEMA: INTERAKTION OG RELATION	8
TEMA: LEG.....	10
TEMA: LÆRING OG MEDBESTEMMELSE I RUTINESITUATIONER OG AKTIVITETER	12
TEMA: BØRNENES SPROGLIGE OG MOTORISKE UDBYTTÉ.....	14
TEMA: SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE	17

INDLEDNING

Den pædagogiske tilsynsrapport afspejler en vurdering af kvaliteten af den pædagogiske praksis i den pågældende institution inden for syv temaer.

De syv temaer er følgende:

1. Pædagogisk organisering
2. Fysiske rammer og indretning
3. Interaktion og relation
4. Leg
5. Læring og medbestemmelse i rutinesituationer og aktiviteter
6. Børnenes sproglige og motoriske udbytte
7. Sammenhængende overgange

Vurderingen baseres på de tilsynsførendes observationer af det pædagogiske arbejde samt den faglige dialog med dagtilbuddets ledelse og medarbejderrepræsentanter om bl.a. observationerne, institutionens pædagogiske læreplan og data.

Vurderingen sker ved brug af følgende 4-trinsskala: Høj-, god-, tilstrækkelig- eller utilstrækkelig kvalitet.

For en uddybning af skalaen se her [Retningslinjer for tilsyn i dagtilbud 0 – 6 år](#).

Anbefalinger: Gives for at skabe fokus på udvikling af det pædagogiske læringsmiljø.

Påbud: Gives til straks udbedring eller udbedring efter fastsat dato.

Deltagere fra institutionen: Ledelsen samt medarbejderrepræsentanter fra både vuggestue og børnehave i henholdsvis Nordlyset og Lanternen.

Tilsynet: Pædagogisk konsulent fra Dagtilbud Gentofte Kommune

Der er foretaget observationer i tidsrummet 9:00 – 11:30 d. 4. november 2022 i Nordlyset og d. 7. november 2022 i Lanternen og afholdt faglig dialog d. 3. marts 2023

Forhold der gør sig gældende i forhold til tilsynet:

Det skal nævnes, at Børnehuset Skovshoved de sidste par år, har været igennem en sårbar periode med stor udskiftning af personale samt ledelse, men at "holdet" nu er sat, og at der fokuseres på arbejdet med kerneopgaven og pædagogikken. Både ledelse og medarbejdere er motiverede og engagerede i opgaven.

Faglig dialog er blevet flyttet flere gange grundet forskellige årsager dels på institutionsniveau og dels på forvaltningsniveau.

Herværende tilsynsrapport er en samlet rapport for Børnehuset Skovshoved og indbefatter således observationer fra både Nordlyset og Lanternen.

TEMA: PÆDAGOGISK ORGANISERING

En pædagogisk struktureret hverdag understøtter barnets trivsel, udviklings – og læringsmuligheder. I observationerne er der fokus på, hvorvidt at dagen er planlagt, og om de pædagogiske medarbejdere kender og følger strukturen. Derudover skal der fokuseres på hvorvidt de pædagogiske medarbejdere justerer deres praksis efter behov, og fordeler sig i forhold til at understøtte det enkelte barn og børnegruppen.

Vurdering: God kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

Generelt observeres det, at de pædagogiske medarbejders samspil og kommunikation er rettet mod børnene frem for mod hinanden. Det ses, at de pædagogiske medarbejdere fordeler sig, der hvor børnene er og at denne "fordeling" er afstemt og planlagt på forhånd. F.eks. på legepladsen, hvor fire medarbejder er sammen med 9 børn. En medarbejder sidder i sandkassen og leger fordybet med to børn mens de øvrige medarbejdere laver stopdans med de andre syv børn.

Der ses dog også en variation af dette i forbindelse med et måltid, hvor børnene er fordelt ved to borde, og hvor medarbejderne på skift rejser sig for at hente mad ved vognen, og i den forbindelse skifter plads flere gange igennem måltidet. Det medvirker til uro og en manglende kontinuitet igennem måltidet.

Det observeres, at børnene i løbet af formiddagen deles op i mindre grupper og mødes omkring noget fælles tredje sammen med en eller flere medarbejdere.

Det observeres, at de pædagogiske medarbejdere generelt kender dagens rytme og struktur – dog observeres lidt utydelige overgange mellem f.eks. formiddagsaktivitet og frokost, hvor medarbejderne ikke observeres, samstemte omkring, hvilken position de tager og hvor de placerer sig i rummet – mere om det under tema 7.

I både Nordlyset og i Lanternen observeres der forskellige ugeplaner/ugeprogrammer på stuerne, der hænger i voksenhøjde. Det ses ikke på alle stuerne.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de har fokus på hvordan de voksne placerer sig og hvilken position de indtager i hverdagsrutinerne, leg og aktivitet – dette for at undgå unødige forstyrrelser i arbejdet med børnene. Det skaber arbejdsro og det giver tid til fordybelse, at man som medarbejder ved, hvor ens kollega er.

Leder fortæller, at det er en proces, og at hun kan se forbedringen i forhold til at medarbejderne bliver i samspillet med børnene fremfor at gå til og fra. Institutionen har tidligere haft et MUF-forløb [Medarbejdere med Udgående Funktion], hvor fokus var på at skabe en tydeligere rollefordeling blandt de pædagogiske medarbejdere.

Der er lidt diversitet imellem Nordlyset og Lanternen i forhold til hvordan der planlægges – herunder arbejdet med ugeplaner og dagsplaner, hvilke skabeloner der anvendes mv. I den faglige dialog blev det

drøftet, hvordan stuerne og afdelingerne imellem kan blive mere samstemte, og eventuelt anvende samme skabeloner i planlægningen.

Anbefalinger:

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved videreudvikler arbejdet med ugeplanerne, således at ugeplanerne har to funktioner:

1. En ugeplan i overordnet form der synliggøres for forældrene – gerne på AULA
2. En intern ugeplan for medarbejdere der i sin form er mere detaljeret – f.eks. Hvem skal deltage i aktiviteten? Hvad er formålet med aktiviteten? Hvad skal børnene have ud af det? Hvilke materialer, konkrete mv. skal anvendes? Osv.

I denne proces kan Børnehuset Skovshoved på sigt gøre sig overvejelser over, hvordan dagens organisering tydeliggøres for børnene – f.eks. tavler i børnehøjde med piktogrammer og billeder af børn og voksne.

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved drøfter og reflekterer over egen position i samarbejdet på stuerne, således at der skabes ro og kontinuitet i arbejdet med børnene. I denne drøftelse skal følgende temaer berøres og aftales:

- Hvilke positioner kan vi indtage i henholdsvis hverdagsrutinerne, leg og aktivitet?
- Hvor og hvordan placerer vi os?
- Hvordan orienterer vi hinanden, hvis vi har brug for at flytte os?
- Hvornår og hvordan afstemmer vi vores roller, positioner og opgavefordeling?

TEMA: FYSISKE RAMMER OG INDRETNING

De fysiske rammer og indretning har betydning for barnets mulighed for læring, udvikling og dannelse. Kvaliteten af de fysiske rammer og indretning giver adgang til det enkelte barns deltagelses- og positioneringsmuligheder i børnefællesskabet. Der er fokus på de fysiske rammer og indretning både indendørs og udendørs.

Vurdering: God kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

Generelt fremstår de fysiske læringsmiljøer i både Nordlyset og Lanternen i både vuggestuen og børnehaven i forhold til det æstetiske børnemiljø dejlige lyse og velholdte.

Der observeres, på begge matrikler - i både vuggestuen og børnehaven, en variation fra stue til stue ift. hvor tydelige lege- og læringsmiljøerne er for børnene – f.eks. hvad fortæller lege- og læringsmiljøerne børnene, hvad de kan lege og lave her, og hvilket legetøj er der til rådighed.

Det observeres, at der i nogen af rummene er skabt rum i rummet ved hjælp af bl.a. reoler og eller sofaer, der står ud fra væggen, og hvor rummene således skærmer børnenes leg og understøtter ro og fordybelse, mens det i andre rum ses, at møblerne primært er placeret langs væggene og hvor støjniveauet således bliver højere.

Der observeres flere legemiljøer der er velindrettet med legetøj og konkrete der understøtter børnenes legemuligheder, fantasi og kreativ udfoldelse – f.eks. værksted, læsehjørner med bøger i børnehøjde, konstruktionslege – magneter/LEGO mv. Her er det tydeligt, at legemiljøerne fortæller børnene, hvad de kan lege og lave. Der ses dog også en del eksempler på legemiljøer, hvor der mangler legetøj, og hvor miljøerne fremstår tomme og ikke klargjorte og hvor indretningen således ikke understøtter børnene i deres leg.

Der observeres ikke lige umiddelbart materialer – billeder, plakater mv. der understøtter lege- og læringsmiljøerne – f.eks. spejl ved udklædning eller billeder/plakater der understøtter dukkekrog/køkken/konstruktion/bondegård mv.

Enkelte steder observeres børnemøblerne en anelse slidte og kunne godt trænge til en omgang maling – men det er ikke et generelt billede. Ligesom der enkelte steder godt kunne blive ryddet op i f.eks. gangarealerne, hvor der opmagasineres papkasser mv.

I både Lanternen og Nordlyset observeres udearealerne understøttende ift. børnenes motoriske udvikling.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de arbejder med at skabe en fælles forståelse blandt alle de pædagogiske medarbejdere i forhold til betydningen af de fysiske lege- og læringsmiljøer for børnenes udvikling. På nogen stuer er de længere fremme i dette arbejde end på andre, og Børnehuset Skovshoved fortæller bl.a. at de inddrager og taler med børnene om legemiljøerne: Hvordan kan de gøres spændende, hvilket legetøj skal der være til stede osv. Børnene inddrages ligeledes om eftermiddagen på nogen af stuerne i at gøre legemiljøerne klar til næste dag. Dette gælder primært for børnehavebørnene.

Anbefalinger:

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved planlægger en proces, hvor lege- og læringsmiljøerne genbesøges, justeres og forfines yderligere – herunder drøftes, reflekteres og gennemgås: Hvordan har vi placeret de forskellige legezoner i forhold til hinanden – ro og fordybelse versus aktiviteter med højt energiniveau? Hvordan og hvornår justerer og vedligeholder vi vores fysiske lege- og læringsmiljøer, og på hvilke måde tydeliggør vi, at de understøtter børnenes legekompetencer? Hvordan gør vi klar til leg og vedligeholder legezonerne igennem hele dagen?

Børnehuset Skovshoved kan med fordel, på et personalemøde, gennemføre et "Tour de lege- og læringschambre", hvor personalet giver hinanden feedback på indretning ud fra henholdsvis et æstetisk børnemiljøperspektiv og et børneperspektiv.

TEMA: INTERAKTION OG RELATION

Interaktioner og relationer er vigtige faktorer for barnets mulighed for tilknytning til de pædagogiske medarbejdere og er dermed grundlæggende i forhold til barnets trivsel og udvikling. Der lægges vægt på samspillet mellem den pædagogiske medarbejder og barnet, og at den pædagogiske medarbejder guider barnet og børnegruppen og understøtter deres samspil.

Vurdering: God kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

Generelt observeres de pædagogiske medarbejdere imødekommende og lydhøre overfor børnene. Der ses mange eksempler på pædagogiske medarbejdere i børnehøjde og som smiler og har god kontakt med børnene både ved modtagelse om morgenen, i leg og aktivitet, på legepladsen, ved samling og under frokosten.

Konkret observeres følgende i en vuggestuegruppe, der er på legepladsen med fire voksne. Børn og voksne har fordelt sig på legepladsen, og en medarbejder sidder i sandkassen med to af de yngste vuggestuebørn. Medarbejderen ses nærværende, rolig og i børnehøjde i sit samspil med børnene. De sidder sammen og laver sandkager. Et af børnene sidder med en stor skovl, og medarbejderen siger: "Sikke en stor skovl du har. Skal du have en mindre skovl end den store skovl?". "Da", siger barnet, og kigger op på medarbejderen. De smiler til hinanden. "Se, her får du en lille blå skovl, så kan vi sammen lave en kage". "Da da", siger barnet og griber ud efter skovlen.

Et andet eksempel:

En gruppe vuggestuebørn sidder ved et bord og får et lille formiddagsmåltid. Et af børnene vender sig flere gange om og kigger skiftevis på mig (tilsynsførende) og medarbejderen, der sidder ved siden af barnet. Medarbejderen ser det og siger til barnet mens hun smiler: "Ja, vi har besøg i dag, og se hvem der ellers er kommet". Barnet vender sig nu om mod bordet og kigger rundt på sine "venner". Medarbejderen peger rundt på de andre børn, mens hun siger deres navne. Børnene får øjenkontakt og smiler til hinanden.

Der ses dog også enkelte eksempler på det modsatte, men det observeres ikke som en generel praksis i Børnehuset Skovshoved. Konkret observeres fire børnehøvedbørn sidder omkring et bord og lave perler. Den pædagogiske medarbejder ses ikke sidde sammen med børnene, men går primært rundt bag ved børnene. Et barn tager en perle op ved munden og medarbejderen siger straks: "Du må ikke tage perlerne ind i munden, så er du ikke stor nok til at lege med perler". I denne situation ses medarbejderen ikke i børnehøjde eller i omsorgsfuld og positiv relation med børnene.

I de fleste situationer observeres det, at de pædagogiske medarbejdere lytter til børnenes inputs i leg og aktivitet og er nysgerrige på børnenes intentioner ved at stille åbne spørgsmål. Konkret observeres det f.eks. i en børnehøvedgruppe, hvor børnene netop er blevet færdige med at spise. Nogen af børnene skal på toilettet, mens andre hjælper med at rydde af efter måltidet. En medarbejder sætter sig i sofaen på stuen og inviterer de børn, der er færdige med at spise, rydde af mv. til at læse en bog sammen med ham. Undervejs i højtlesningen inddrager medarbejderen børnenes spørgsmål og inputs i historien og der observeres et stort engagement hos både børn og medarbejderen.

I forbindelse med at en gruppe børnehavebørn skal male observeres det også her, at medarbejderen understøtter og inddrager børnenes inputs og idéer undervejs i aktiviteten. Dette ses i forbindelse med at børnene skal vælge farver, blanding af farver og hvilket motiv børnene skal male.

Der observeres dog også en variation i forhold til denne praksis (som uddybes under temaet Børnenes sprog og motoriske udbytte). Her observeres et måltid i den ene børnehavegruppe, hvor børnene under måltidet ikke må tale med hinanden eller med den voksne. Grundet denne praksis observeres en række irttesættelser, idet det for flere af børnene er svært at efterleve.

Det observeres, at de pædagogiske medarbejdere trøster de børn, der er kedede af det eller er utrygge ved dels at sætte ord på barnets følelser og anerkende dem og dels ved at holde om barnet og eller give barnet et knus.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de godt kan genkende ovenstående observationer, og at det er vigtigt blandt medarbejderne med en fælles forståelse af/guideline til, hvordan vi taler med og til børnene, og hvordan vi som voksne understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i en aktivitet.

I den faglige dialog blev det endvidere drøftet, hvordan de pædagogiske medarbejdere kan tage over eller give hinanden feedback i de situationer, hvor man vurderer, at en interaktion mellem et barn og en voksen måske ikke er helt i orden. I disse situationer kan det godt være svært at italesætte situationen overfor en kollega, uden at det tages personligt med mindre, man kender hinanden rigtig godt, så kan man sagtens sige: "Skal jeg ikke lige tage over?".

I den faglige dialog blev det drøftet om Børnehuset Skovshoved arbejder med Fri for Mobberi. I Nordlyset arbejdes der med Fri for Mobberi i Børnehaven og kun delvist i vuggestuen. Lanternen arbejder ikke med Fri for Mobberi. Børnehuset Skovshoved kan med fordel implementere Fri for Mobberi og eventuelt vidensdele på tværs af de to huse i mellem.

Anbefalinger:

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved planlægger en proces, hvor kollegial feedback reflekteres, drøftes og øves. Herunder at der reflekteres over og drøftes følgende:

- Hvad er kollegial feedback? Hvordan ser det ud, og hvordan vil vi praktisere det i Børnehuset Skovshoved?
- Hvordan kan vi italesætte, og give feedback til hinanden også når vi ikke er enige?
- Hvornår og hvordan gør vi voksenskifte?

TEMA: LEG

Leg er barnets måde at være i verden. Barnet udvikler sociale kompetencer, egenskaber som fantasi og kreativitet gennem leg. De pædagogiske medarbejdere skal sikre sig, at alle børn kan engagere sig i og få erfaringer med leg.

Vurdering: Tilstrækkelig kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

Det observeres, at de pædagogiske medarbejdere tilbyder børnene forskellige lege igennem formiddagen, og at der flere steder er etableret forskellige legezoner som understøtter børnene både fin- og grovmotorisk og som inviterer til både ro og fordybelse og til lege med høj aktivitet.

Det observeres, som tidligere nævnt, i både Lanternen og Nordlyset, at børnene i løbet af formiddagen deles op i mindre grupper og mødes omkring noget fælles tredje sammen med en eller flere medarbejdere – f.eks. maleaktivitet, perler, stopdans på legeplads, ”skattejagt” på legepladsen, modellervoks, teaterforestilling, sang og højtlesning, samling, skolegruppe osv.

Det observeres for det meste, at alle børn i løbet af formiddagen er i leg eller aktivitet. Konkret observeres der flere mindre positive børnefællesskaber i børnehaven, hvor børnene bygger med LEGO, PLUS PLUS mm., og hvor de leger fordybet i længere tid sammen (mere end en halv time). I den forbindelse ses det, at medarbejderne deltager ved at gå ved siden af og understøtter børnene i at udvikle legen.

Der observeres en variation på legepladsen i forhold til om legene er voksen- eller børneinitieret, og en variation blandt medarbejderne i forhold til hvilken position de indtager i legen. Nogen medarbejdere observeres aktive og deltagende i legene, og hvor de går foran, og andre medarbejdere observeres mere inaktive, hvor de primært indtager en ”gårdvagsrolle”.

I vuggestuen observeres en lidt tilfældig praksis i forhold til hvordan de pædagogiske medarbejdere inviterer til leg. Der er ikke sat noget specifikt frem, som børnene kan lege med, ligesom at den voksne ikke altid ses sætte en tydelig ramme for legen, og går foran og viser børnene, hvad man kan lege her og hvordan.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de godt kan genkende billedet af, at der sker et skifte i medarbejdernes position og rolle, når de går på legepladsen. I den faglige dialog blev det bl.a. drøftet, hvordan de pædagogiske medarbejdere samlet kan blive nysgerrig på forskellen mellem børne- og vokseninitieret leg, samt hvilken rolle og position det kalder på hos medarbejderne.

I den faglige dialog blev det ligeledes drøftet, hvordan medarbejderne i særligt vuggestuen kan gå foran i børnenes leg og deltage aktivt i denne.

Anbefalinger:

Det anbefales at Børnehuset Skovshoved drøfter og reflekterer over børns lege og børnefællesskaber – herunder henholdsvis børne- og vokseninitieret leg. Legepladsen kan med fordel anvendes som øvebane.

- Hvad forstår vi ved børneinitieret leg, og hvad forstår vi ved vokseninitieret leg?
- Hvornår og hvordan deltager vi i børnenes leg? Går foran, ved siden af og bagved.

- Hvordan skaber vi deltagelsesmuligheder for alle børn – også for de børn som står udenfor eller på kanten af børnefællesskabet?
- Hvad er den pædagogiske intensjon med at gå på legepladsen?

TEMA: LÆRING OG MEDBESTEMMELSE I RUTINESITUATIONER OG AKTIVITETER

Børns medbestemmelse i de rutineprægede situationer og aktiviteter i et læringsmiljø, bidrager til børns læring, udvikling og trivsel. De pædagogiske medarbejdere skal sikre børns medbestemmelse og læring i dagligdagen.

Vurdering: Tilstrækkelig kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

I både Nordlyset og Lanternen observeres der en variation mellem vuggestue og børnehave og fra stue til stue i forhold til, hvor meget børnene inddrages i de daglige rutiner. Konkret observeres mange gode eksempler på, at børnene understøttes i at tage overtøj af og på i forbindelse med at de f.eks. skal på legepladsen eller kommer ind fra legepladsen. Der observeres også flere gode eksempler på, at børnene inddrages før, under og efter frokostmåltidet ved f.eks. at børnene understøttes i at præsentere maden, hjælper med at dække bord, selv øser mad op, rydder af efter maden mv.

Der observeres dog også en variation i forhold til ovenstående, hvor børnene inddrages meget begrænset, og hvor det primært er de pædagogiske medarbejdere, der står ved vognen og øser børnenes mad op, puster på den og fordeler den. I disse situationer præsenteres maden ikke for børnene, og børnene observeres forholdsvis passive og sat i en venteposition.

I den faglige dialog blev det drøftet, hvordan Børnehuset Skovshoved arbejder med måltidet som en pædagogisk hverdagsrutine. Børnehuset Skovshoved fortæller, at de godt kan genkende observationerne og dermed får øje på, at måltidet "gøres" på forskellige måder fra stue til stue og fra afdeling til afdeling. "Vi har mange gode intentioner omkring måltidet, men det er ikke altid, at vi får ført dem ud i livet". I den faglige dialog blev vigtigheden i at inddrage køkkenmedarbejderen i arbejdet med måltidet i den pædagogiske praksis ligeledes drøftet: Hvilket service skal være til stede på vognen, hvordan skal maden serveres – et stort fad versus flere mindre fade osv.

Som tidligere nævnt observeres det, at børnene under formiddagens aktiviteter og leg deles op i mindre grupper, og at de pædagogiske medarbejdere, ved hvad der skal ske i de forskellige grupper. Der ses en variation i forhold til hvor engagerede børnene er i de forskellige aktiviteter og hvorvidt børnenes perspektiv inddrages.

Det observeres, at de pædagogiske medarbejdere i både Nordlyset og Lanternen – i både vuggestuen og børnehaven holder samling med børnene. Der observeres en stor variation fra stue til stue i forhold til hvornår og hvordan samlingerne gennemføres, hvilken form og indhold samlingerne har, hvilke konkrete, piktogrammer mv. der anvendes, hvordan overgangen fra samling til næste aktivitet foregår (bliver børnene forberedt på, hvad der skal ske?), hvordan børnene inddrages undervejs i samlingen osv.

Børnehuset Skovshoved fortæller bl.a., at formålet med samlingen er dels at understøtte børnefællesskabet og dels at understøtte børnenes demokratiske dannelse – herunder at kunne lære at lytte til hinanden,

fortælle noget på skift, vente på tur, komme med idéer osv. Børnehuset Skovshoved fortæller endvidere, at de godt kunne bruge noget inspiration til form og indhold på en samling.

I den faglige dialog blev det drøftet, hvordan institutionen med fordel kan vidensdele på tværs af stuerne og afdelinger og således skabe mindre læringsfællesskaber om et fælles emne.

Anbefalinger:

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved planlægger en proces for de pædagogiske medarbejdere, hvor det bliver muligt at viden- og erfaringsdele omkring hverdagsrutinen "måltidet". I denne proces anbefales det, at de pædagogiske medarbejdere reflekterer over følgende:

- Hvordan forberedes og inddrages børnene før, under og efter måltidet?
- Hvordan placerer de pædagogiske medarbejdere sig ved bordene, og hvilken rolle (foran, ved siden af, bag ved) har de pædagogiske medarbejdere under måltidet?
- Hvilke ting (service, små kander, våde klude mv.) skal være til stede på f.eks. bordene for at undgå unødige forstyrrelser ved at de pædagogiske medarbejdere skal rejse sig og gå til og fra bordet? Og hvordan tilrettelægges samarbejdet med køkkenet?

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved genbesøger "samlingen" ud fra et børneperspektiv". I denne proces anbefales det, at de pædagogiske medarbejdere reflekterer over følgende:

- Hvad er formålet med samlingen ud fra et børneperspektiv?
- Hvordan sikrer vi både genkendelighed og medbestemmelse?
- Hvilke pædagogiske aktiviteter skal samlingen indeholde?
- Hvad er de pædagogiske medarbejders rolle i samlingen?
- Hvordan ved børnene, hvor lang tid samlingen varer?
- Skal der være flere samlinger i mindre grupper?
- Skal samlingen være kortere for nogle børn?
- Kan brugen af små måtter, puder eller lignende støtte børnene i, hvor de skal sidde?
- Hvilke materialer/legetøj/konkreter, herunder f.eks. whiteboardtavle og piktogrammer, skal understøtte børnene i deres deltagelsesmuligheder i samlingen samt overgang til næste aktivitet/leg?

I ovenstående proces skal de pædagogiske medarbejdere understøttes i at kunne viden- og erfaringsdele på tværs af de to afdelinger. Børnene kan med fordel inddrages i arbejdet med samlingen, og sammen med de voksne gå på besøg hos hinanden og deltage i samlinger. På den måde kan børnene ligeledes understøttes i deres demokratiske dannelse.

TEMA: BØRNENES SPROGLIGE OG MOTORISKE UDBYTTTE

Børn udvikler sig med kroppen forrest. Krop, sanser og bevægelse spiller en central rolle i barnets udvikling. De pædagogiske medarbejdere skal understøtte dette fokus. Barnets sproglige kompetencer giver adgang til fællesskaber og gør det muligt at interagere og samtale med andre. De pædagogiske medarbejdere skal støtte barnet i at lære at sætte ord og krop på deres tanker, følelser og handlinger.

Vurdering: Tilstrækkelig kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

Der observeres en variation fra stue til stue og fra afdeling til afdeling i forhold til, hvordan de pædagogiske medarbejdere inviterer til og indgår i dialog med børnene om noget fælles tredje. Der ses eksempler på medarbejdere der er lyttende, stiller åbne spørgsmål og venter på barnets svar. Der ses ligeledes eksempler på det modsatte. Der observeres ligeledes en variation blandt medarbejderne ift. hvordan de understøtter børnenes indbyrdes kommunikation og dialog f.eks. under måltiderne – hvordan hjælper de pædagogiske medarbejdere børnene med at få øje på hinanden.

Konkret observeres en morgensamling i en vuggestuegruppe, hvor børnene er fordelt ved to borde med en voksen ved hvert bord. Den ene medarbejder præsenterer, hvad børnene skal have at spise – f.eks. brød, agurk og kylling, og viser samtidig børnene det. Der hænger billeder ved bordene af farver og former, og undervejs i formiddagsmåltidet høres det, at medarbejderen f.eks. sige til et barn:

”Ja, du spiser en rund grøn agurk”, eller ”tog du lige en stor bid af dit brød?” ”Ja”, svarer barnet. ”Også mig” siger et andet barn. Den voksen smiler og kigger på begge børn og sætter samtidig ord på barnets handling: ”Tog du også en stor bid af dit brød? Ved det andet bord høres følgende dialog:

Et barn siger: ”mere kylling”. ”Kan du godt lide kylling?”, spørger den voksne. ”Mere kylling” gentager barnet. ”Hvad hedder det”, spørger den voksne. ”Mere kylling”, siger barnet igen. ”Hvad hedder det?”, spørger den voksne igen. Pludselig spørger den voksne, mens den voksne hælder vand op i barnets kop: ”Vil du have vand?”. Barnet drikker af sin kop. ”Du var vel nok tørstig”, siger den voksne. Barnet får ikke mere kylling.

I andre situationer observeres ligeledes en variation i forhold til, hvordan de pædagogiske medarbejdere understøtter børnenes sproglige udvikling. F.eks. ses det under et frokostmåltid på en stue, at der ved det ene bord er livlige dialoger mellem børnene og den voksne, og hvor der ved nabobordet er helt stille, og hvor medarbejderen ikke inviterer til dialog og samtale om noget fælles tredje.

I en børnehavegruppe observeres endvidere endnu et frokostmåltid på en stue, hvor børnene er fordelt ved to borde – seks børn ved hvert bord. Der er helt stille på stuen, og der er begrænset lys på stuen, idet loftlyset er slukket, og en enkel spot ved hvert bord er tændt. De pædagogiske medarbejdere hvisker til børnene ifm. at børnene får mad, men ellers er der ingen dialog ved bordene. Børnene bliver jævnlige, af de voksne, bedt om at være stille, og flere af børnene har løbende svært ved at vedblive med at være stille. Dette medfører flere irettesættelser fra medarbejdernes side i form af: ”stop”, ”sid stille og vær stille”, ”hold op”, ”sid pænt” osv. Særligt nogen børn bliver gentagende gange irettesat.

På nabostuen observeres en helt anden praksis, idet børnene her under hele måltidet er i dialog med hinanden og med de voksne på stuen og hvor der observeres en rar og livlig stemning.

Det observeres ligeledes i begyndelsen af et frokostmåltid, at en pædagogisk medarbejder præsenterer maden for børnene – f.eks. at de skal have suppe, og medarbejderen spørger børnene om, de synes om suppen er stærk eller sød, og hvad der kan gøre suppen stærk – f.eks. chili og peber.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de er meget opmærksomme på, at der skal arbejdes med og skabes fokus på, hvordan medarbejderen understøtter børnenes sproglige udvikling igennem f.eks. nærværende dialoger, åbne og nysgerrige spørgsmål, turtagninger (f.eks. tre turtagninger med et vuggestuebarn og fem turtagninger med et børnehavebarn) osv. I den faglige dialog blev det bl.a. drøftet, hvordan Børnehuset Skovshoved samlet kan have fokus på ”den gode samtale” mellem børn og voksne og hvordan det konkret kan gøres i praksis.

Det observeres generelt i både Lanternen og Nordlyset, at der bliver læst bøger og sunget sammen med børnene, og at der bliver brugt fagter og konkreter fra f.eks. sangkufferter. Der observeres et enkelt eksempel på, at der bliver spillet afslappende musik fra iPad’en i forbindelse med, at en medarbejder vil læse en bog højt for nogen vuggestuebørn. Børnehuset Skovshoved kan med fordel drøfte, hvordan og hvornår der spilles musik i praksis – hvad er formålet f.eks. med at høre afslappende musik samtidig med at der læses bog højt?

I børnehaverne observeres det, at børnene har adgang til bøger, spil, puslespil og papir og tegneredskaber (der understøtte de førskriftlige færdigheder) – dog observeres der også en variation ift. hvor meget og hvilke materialer mv. der er i børnehøjde. I vuggestuerne observeres en begrænset adgang til bøger, spil, puslespil og papir og tegneredskaber.

Gentofte Kommune har de næste fire år indgået et Partnerskab med Tryk Fondens Børneforskningscenter omhandlende metoden ”Vi lærer sammen” [VLS]. VLS er en systematisk måde at arbejde med vuggestuebørns sproglige udvikling på. I de næste fire år får alle vuggestuer stillet materialer, et enkelt elektronisk system og kompetenceudvikling til rådighed. Efter de fire år, er det ønsket, at VLS er en integreret del af arbejdet i alle vuggestuer i Gentofte Kommune.

Det observeres, at der hænger materialer på væggene fra VLS – der observeres ingen direkte aktiviteter der umiddelbart kan kobles op på VLS – dog observeres det som førnævnt, at medarbejderne i nogen sammenhænge f.eks. italesætter at agurken er rund mv.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de er i proces med at implementere VLS i praksis. På nogen af vuggestuegrupperne er VLS fuldt implementeret, på andre kun delvist, og på en enkel stue er de ikke kommet i gang endnu. Arbejdet med VLS har medvirket til mange gode dialoger blandt medarbejderne omkring sprogarbejdet. Dog fortæller, de pædagogiske medarbejdere i den faglige dialog, at arbejdet med VLS også fordre et stort planlægningsarbejde og registrering af indsatserne.

I den faglige dialog blev det drøftet, hvordan vuggestuerne imellem kan viden- og erfaringsdele omkring arbejdet med VLS. Hvordan kan de stuer, der har implementeret VLS helt understøtte de stuer, der kunne arbejder delvist eller slet ikke med VLS?

Generelt viser data, at Børnehuset Skovshoved mangler en systematik omkring arbejdet med at sprogvurdere børnene i både Nordlyset og Lanternen. I den faglige dialog blev arbejdet med sprogvurderinger drøftet. Børnehuset Skovshoved fortæller, at de er opmærksomme på, at der har været ”huller” i arbejdet med at få sprogvurderet børnene, og at de har et særligt fokus på at få skabt en ensartet systematik samt videndeling omkring dette.

Anbefalinger:

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved planlægger en proces, hvor dialoger og samtaler med børn reflekteres, drøftes og øves – herunder øvelse af forskellige spørgsmålstyper, lytte og vente på barnets svar. Børnehuset Skovshoved kan med fordel udarbejde samtalekort/inspirationskort/sprogposer, der anvendes konkret i praksis - f.eks. under frokostmåltidet. Disse samtalekort/inspirationskort/sprogposer kan være temabestemt og/eller handle om følelser/oplevelser – hvad har været sjovt? Hvad har været mindre sjovt osv.

Det anbefales, at Børnehuset Skovshoved får skabt en ensartet systematik og praksis ift. institutionens sprogarbejde:

- Hvem, hvornår og hvordan sprogvurderer vi?
- Hvordan følger vi systematisk op, og hvordan inddrages forældrene i denne opfølgning?
- Hvordan anvendes data fra sprogvurderingerne til at forbedre den pædagogiske praksis?
- Hvordan og hvornår gives der feedback til vuggestuen ud fra data?
- Hvordan stemmer vores børnesyn overens med vores sprog- og læringssyn?

Til disse refleksioner kan der f.eks. tages udgangspunkt i konkrete praksisfortællinger.

TEMA: SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE

Sammenhængende overgange er medskabende til at barnet oplever helhed i sit liv. De pædagogiske medarbejdere skal skabe genkendelighed, forudsigelighed og tryghed i overgange fra hjem til institution, fra vuggestue til børnehaven og fra børnehaven til skole samt i institutionens overgange f.eks. fra samling til aktivitet eller fra frokost til legeplads.

Vurdering: God kvalitet

Begrundelse:

Nedenstående observationer og opmærksomheder fra den faglige dialog er et udpluk af pointer, der vil være nyttige at arbejde videre med i forhold til Børnehuset Skovshoved pædagogiske praksis indenfor nærværende tema.

Der observeres flere rolige modtagelser om morgenen, hvor de pædagogiske medarbejdere ses i børnehøjde. Konkret observeres det, at børnene, når de bliver afleveret om morgenen, bliver mødt af pædagogiske medarbejdere, der er imødekommende, smilende og siger hej/godmorgen til barnet og nævner barnets navn. Børnene inviteres til leg og de fleste steder er der gjort klar i de forskellige legezoner.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de har drøftet og reflekteret over ”Den gode modtagelse om morgenen” – hvad er de voksnes rolle i modtagelsen? Hvilke aktiviteter og lege skal vi tilbyde børnene om morgenen? Hvordan minimeres forstyrrelserne om morgenen for barnet, så barnet oplever ro og tryghed i modtagelsen?

Der observeres eksempler på både tydelige og mindre tydelige overgange fra en aktivitet, leg og rutine til en anden. Konkret observeres det f.eks. i en børnehavegruppe i forbindelse med overgangen fra aktivitet til frokostmåltidet, at børnene tydeligt ved hvad der skal ske – f.eks. vaske hænder, og hvor de skal sidde til frokost. Der observeres dog også det modsatte, hvor de pædagogiske medarbejdere virker usikre og ikke samstemte om, hvem der gør hvad, hvornår og hvorfor, hvilket smitter af på børnene, således at der observeres unødigt uro i overgangen.

Der observeres ligeledes en variation fra afdeling til afdeling og fra stue til stue ift. om børnene understøttes visuelt i form af piktogrammer og dagsplaner i børnehøjde, så børnene ved, hvad der skal ske og hvad de skal lave med hvem, hvornår og hvorfor – se under tema 1: Pædagogisk organisering og anbefalingerne hertil.

Det observeres i både Lanterne og Nordlyset, at der arbejdes med de kommende skolebørn – Storebørnsgruppe, og at børnene tilbydes forskellige aktiviteter. I Lanteren foregår der specifikke aktiviteter omkring Storegruppen to gange om ugen og i Nordlyset er Storegruppen samlet på en stue og har således aldersrettede aktiviteter dagligt. Der samarbejdes med de lokale skoler – f.eks. besøg i frikvarterer, store legedag mv. for derigennem at skabe en sammenhængende overgang for det enkelte barn. Hele ”forløbet” afsluttes med en fest inden børnene slutter i børnehaverne for at starte i skole.

Børnehuset Skovshoved fortæller, at de har arbejdet dels med overgangen fra hjem til institution, hvor forældrene tilbydes en opstartssamtale og dels med overgangen fra vuggestue til børnehaven. Også her tilbydes forældrene en samtale, hvor der deltager en medarbejder fra både vuggestuen og den kommende børnehavegruppe.

Anbefalinger:

Det anbefales at Børnehuset Skovshoved fortsætter arbejdet med at skabe genkendelige og rolige overgange for børnene – herunder hvordan de pædagogiske medarbejder placerer sig og støtter de enkelte børn og grupper af børn i løbet af dagen fra en leg/aktivitet/hverdagsrutine til en anden.

Ovenstående anbefaling kan ligeså tænkes sammen med anbefalingen under tema 1: Pædagogiske organisering.